

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 korona. — Félévre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
Bárvarth Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 80. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Iparvédelem. *)

Két nagy ellensége van a magyar kisiparosnak. Nézzünk a szemük közé. Mint elegáns gavallér kifogástalan világmódon lép elének az egyik.

Fején czilinder vagy szürke burkalap. Szemén monokli, vagy czvikker. Szájában illatos havanna füstölög. Nyakán rózsaszín selyem kendő, melyből értékes gyémánt szoliter szórja szivárvány fényét szertesztét. Zsebéből csinos zsuzsukkal rakott aranyóralánc fityeg. Kezén keztyű, lábán lakkezipő. Karneol-fejes sétatálcáját játszi könnyedséggel forgatja. Nyájas leereszkedéssel s arisztokrata raccsolással beszél:

— Ah janapót, janapót!

A meglepett kisiparos szolgálatkész nyájassággal siet eléje:

— Mivel lehetek szolgálatára uraságodnak?

*) Jelen közérdekű cikket a „Magyar Kisiparos-ból” vettük szék.)

Ah, mivel? Mindennel! Amivel te előzékeny kisiparos csak szolgálni tudsz, arra a magas uri látogatónak mind szüksége van.

Lábbeli, ruha, butor! Néha állandó pillanatnyi pénzzavarásban egy kis gyors lebonyolításu kölcsön, etcetra graeca.

No de ilyen magas uri vendégtől hogy lehetne mind ezt megtagadni? Hisz örüljön az a jámbor kisiparos, hogy ilyen előkelő ügyfele akadt: Már a neve is milyen hangzatos! Ime itt a névjegye: Nemes *székhámi és fellegvári Székelgheő Balambér*. Ez már csak elég hangzatos! Hogy fogják ezt irigyelni a versenytársak, kiknek ilyen fényes uri vevőjük nem akadt.

Pedig nincs rajta mit irigyelni Ez a magas uri látogató a magyar kisiparosnak egyik legnagyobb ellensége hiszen „kuncsaft”-nak elég jó kuncsaft lenne. Rendel az egyre másra A jó kisiparos alig győzi a szállítást. Néha akadékoskodik, néha kifogásol valamit de a legtöbbször megelégszik a szállí-

tott iparcikkkel.

Hanem aztán mikor a fizetés terminusa elérkezik, akkor rendesen nem található otthon. A szegény kisiparos egyre másra küldi a számlát a nyakára de pénzt vajmi ritkán lát.

Azt ugyan megkapja, hogy Ő, a magas uri gavallér, az elegáns világfli megsüvegeli nyílt utcán az egyszerű kisiparost, sőt még kezét is fog vele. De pénzt azt ritkán tud kipréselni belőle.

Egyik fizetési határidőt a másik után tüzi ki: a jövő hó eleje, a fertály vége! Mig utóbb az a dolog fácsítja, hogy a fényes uri gavallér egy szép napon inkognito átteszi hadiszállását az ország valamelyik távol eső másik szögletébe s a jó kisiparos szaladhat a pénze után Ponczustól Pilátushoz. Ritkán lát ő abból már egy árva figyinet.

A másik ellensége a magyar kisiparosnak szintén elegáns gavallér.

Böbeszédü mint egy vigécz. Kü-

Maroknyi nép volt.

Maroknyi nép volt, számra törpe,
De lelke mélyén a nagy tett lakott,
S titáni harcza verte tönkre
A zsarnokot. . . s szét zúzta a bakót!
Szabadság, fényes, biztató sugára,
Ő lelkesíti bú telt szívüket
S az égre irta aranyos betűkkel,
A szent nagyoknak ékes nevüket!

S gyász szált a hősök nemzetére
Ők felhozták a fényes csillagot,
S a gyáva nép már nem lát az égre
Könnyes szeme hályogott kapott
Szabadság, fényes, biztató sugara,
Mikor töltöd a sziveket tele,
Hirdetve, hogy nem rabnak született s csak
Gyalázat, hogy más nép vak eszköze!

Oh, mond, hogy nem folyt vér hiába,
Hogy győzni újra a szivekbe térsz
S nem lesz, hogy őseid gyalázva,
A nép fejről tépje a babért!
Szabad nép, független magyar hazában
Ez lesz a mi diadalunk:
Hogy hire szerte szálljon a világon,
Szabad a nép, mert magyarok vagyunk!

Egy asszony naplójából.

Irtta: **Annók Margit.**

Tán két hete lehet, hogy a férjem születelől — kik Pozsonyban lankak haza — utaztam. Szép, meleg reggel volt mikor elindultam. A kupé nyitott ablakán erős fűszeres reggeli levegő áradott be, valahonnét, messziről jodlirozó réti-lányok bús-méla, dalának foszlányait ringatva el idáig. A fényes hátú templom rézkerecsjén teljes pompájában ragyogott a kibontakozott nap első sugára. Ezüst tajtékos felhő foszlányok uszkáltak az ég kék ivén mint óriási fehér madarak. A tarka fedelű réti házikók világos füstöt ömlesztettek szét, mi mint könnyű fátyol omlik végig a tetőkön s száll . . . tűnik . . . Egy kis madárka vidám csicseregéssel gyors karéjban szállt fel a magasba s elszállt vele a gondolatom haza felé a réti virágok közé s ott bujkált irigyelve a sok, színes virágot, hogy azok otthon maradtak — én meg eljöttem . . .

Egyedül utaztam, szabadon és sirással könnyíthettem a szívemen s könnyeimen keresztül néztem ki az ablakon . . . Olyan

fáradt, álmos voltam, szemeim is belefáradtak a nézésbe, fejemet a bőrdíván egyik sarkába temetve ott hallgattam tovább a vonat dübörgő zenéjét. Merengésemből éles fütty rázott fel, valami nagyobb állomás elé értünk hol meglehetősen élénkség uralkodott. Előkelő hölgyek, urak szálltak ki, — és be, kereskedők, földkirtokosok, huszárok, kiknek aranygallérja úgy csillogott a reggeli napfényben. Sokáig szorongó szívvel várokoltam, még mindig nem jelentkezett utitárs azt hittem megint egyedül leszek, De az utolsó perczenben egy magas szép, szőke ember ugrott be mellém a kupéba s mikor észrevett egy fejbiczentéssel köszönt, s anélkül, hogy fejét felém fordította volna behuzódott a velem szembefekvő díván egyik sarkába, arccal az ablak felé. Nem tehetek róla, de nem bírtam szemeimet levenni utitársam széles, lázas lihegéstől gyorsan emelkedő melléről. Erős felindulását annak tulajdonítottam, hogy futva jött. Mikor kipihente magát elő vette szivartárczáját — finom, elegáns kis tárcza volt, egyik sarkában ezüstbe vésve e monogrammal: B. E. Előbb azonban felém fordulva megkérte: — Megengedi nagyságos asszonyom?

lönféle portékát kínál megvételre. Utazik ő mindenben. Rendelhető nála minden és ő azt szállítja mind a legnagyobb pontossággal „pénz nélkül.“

Kaptafa, ruhaszövet, varrógép, a legújabb találmányu ipari műszer-szám megrendelhető nála a legelőnyösebb részletfizetés mellett — hitelbe.

Addig beszél, addig darál, míg a kisiparos utóbb is lépre megy. Nem kellene ugyan neki most az a kaptafa; sem a ruhaszövetre nincs jelenleg szüksége; a régi varrógép is állja még a munkát; de azok az ellenállhatlanul kedvező fizetési feltételek! Hisz az ember meg sem érzi.

Szóval: megkötik az üzletet. A kisiparos aláírja a megrendelést.

De aláír ő még más egyebet is. Ajánlja a felesége is. Mert hát ez így szokás. Aláírja a részletfizetési díj kötvényeket.

Az első, második részletfizetés megtörténik pontos időre, de már a harmadiknál egy kis fennakadás jö közbe. A kisiparosnak nincs pénze. A segédek heti bére, az adó, a betegsegélyző pénztár, a negyedévi házbér teljesen kimerítette a kaszát. Van ugyan még követelése itt is, ott is kint. El is futatja az inast ide is, oda is; de pénz nincs. Nem fizet senki. Pedig neki pénz kell. Pénz minden áron. A részleteket pontosan kell törlesztenie. Különben az történik vele, hogy perelik az egész követelést. Mert hát a megrendelési feltételekben ez is benne van. Ez ugyan csak utólagosan derül ki a szállítók figyelmeztető leveléből,

mely az elmulasztott fizetési határidő után nyolczadnapra pontosan megérkezik.

De a megrendelési feltételekben benne van. Világosan olvasható az ennyi és ennyedik pontban.

Hanem hát a megrendeléskor ki-nek jutott volna eszébe valamennyi feltételt végig olvasni.

Az a vigécz modoru édes szavu uri ember pedig mindezekről mélységesen hallgatott.

Már most mit tehet a szegény kisiparos?

Vagy bevárja passzív rezisztenciával a következményeket, míg a királyi végrehajtó elliczitalja butorát, ágy-neműjét; vagy valami jó szívü uzsorás segítségét igénybe veszi, ami ugyan ideig-óráig kihuzza a hinárból, de véglegesen aligha jut szárazra.

Készséggel elismerem én a „legnagyobb magyarnak“ gróf Széchenyi Istvánnak magasztos és fenkölt czélját melylyel „Hitel“ czimü könyvét megírta. Nagy és fontos nemzetgazdasági szempontok vezeték őt munkájának megalkotásában.

Mert az kétségkívül áll, hogy a „hitel“ igen fontos tényező iparunkban s kereskedelmünkben. Hitel nélkül korlátolt a forgalom, csekély a haszon.

Hitel nélkül a mai kereskedő és iparos alig existálhatna. A hitel éltető eleme a forgalomnak, elősegítője mindennemü üzletnek.

Hanem hát két élü kard az azért

mégis. Könnyen magát sérti meg az, aki nem tud vele bánni.

A kisipar hitelügyét rendezni szintén igen fontos feladat s az ipartörvény reviziója alkalmával az illetékes tényezőnek bizonyára eszébe is jut majd hogy:

a) Ha a kisiparos hitelez valakinek az ő követelését csak polgári per útján hajthatja be, ha ugyan ez sikerül hosszú vége várhatatlan eljárások, ügyvédi költségek mellett.

b) De ha a kisiparos tartozik a gyárosnak, vagy a nagy kereskedőnek, azt a váltó törvényszék intézi el igen kurtán és summásan.

A kisiparos követelése elveszhet de a tartozása el nem veszhet. Az ő tartozását végrehajtják, kipréselik, ha az utolsó vánkosa rá megy is. Hanem az ő követelésével futhat a derék szelhámi és fellegvári Szédelgheő Balambér egyik ország szöglétéből a másikba; rajta ugyan végre nem hajta senki. Mert hát: vannak fizetések, melyek le nem foglalhatók s vannak urak, akik be nem csukhatók.

Szóval: más mértékkel mér Juszticia Magyarországon az egyiknek, más mértékkel mér a másiknak.

— Magyarország nemzeti jövedelme. A berlini statisztikai kongresszuson, a mely e héten ért véget, érdekes fölolvasást tartott a minap *Fellner* Frigyes dr. hazánkfia, Magyarország nemzeti jövedelméről. E szerint az ország tiszta jövedelme a következő tényezőkből alakul: östermelés 2327098288 korona (65.27 százalék), ipar 767,423.115 koro-

— Fejbólintással feleltem. Csak most láttam hogy milyen szép férfi. Szőke haja hullámoisan hajlott egyik oldalára, sötét kék szemei nyugodtak szenvtelenek voltak kissé, halvány arcán két piros folt volt a szemek alatt. Fehér ideges erős keze volt s egyikkel izgatottan babrálni kezdett a függöny rojtjaival, majd egy finom kis batiszt zsebkendővel végig törölte homlokát, lesimitotta dus, szőke haját. . .

Nem ügyelt reám. Nézttem, de még égő szivarját egy gyors, hirtelen mozdulattal kidobta az ablakon — nem gyújtott másikra. Nagyon gyöngye voltam, vergődött, szorongott a szívem s félig lehunyt pilláim alatt is láttam hogy ő reám néz. Megvonaglott egész testem, Észrevette — nem nézett reám többet. Egyedül voltunk. A vonat rohant kint a virágos hegyhátak között én pedig elmerengve nézegettem a csodás szépségű tájat, mely rezgett a forró nap fényben. Nehéz, belső küzdelmet álltam ki, kimondhatatlan szomorúság vett rajtam erőt, a lelke mélyéről egy hangot hallottam, rossz hűtlen asszony olyan vádló, szemrehányóan hangzott újra. Megdörzsöltem a szememet, hogy elűzzem a fájó ál-

modozást — hiába nem sikerült . . . A vonat zenéjét újra hallottam fáradva, remegve huzódott össze a szívem s a gép egyhangu monoton zakatolása ólomnehézzé tette a fejemet. A mint feleszméltem, utitársam alakjára esett a tekintetem s csak néztem reá hosszan, vergődő lélekkel. Megrázott egy hirtelen támad gondolatom: ki és hova utazik ez a szomorú, szép ember? . . . Nem bírtam tovább gondolataimmal zugás emberi hangok hallatszottak a gép erősen lármázni kezdett, jelentve, hogy megérkeztünk. Lombos fák fedték az állomás épületét s a perron szokatlan élénk volt kinyitották a kupé ajtót. Ideges sietséggel szedtem össze szét szórt holmimat s vitorla vászonnal bevont kis uti bőröndömet egy hordárnak adva kiszáltam. Utitársam is. Láttam, mikor a perronra ért, szemével engem kereset s mikor észrevet, kalapját megemelve köszönt aztán gyorsan eltávozott. Nagyon fáradt voltam s a reám váró szobaleánynak —*Én* férjem küldött ki elém, annyit mondtam, hogy menjen haza én magam kocsin-fogok bemenni. A férjem vtelen szeretettel, gyöngédséggel fogadott én pedig alig mertem ránézni s lelki furdalást éreztem, hogy oly-

gyorsan tudtam volna hűtlen lenni hozzá. . .

Egy hét mult el a lázas izgatottságban átélt nap után s én még mindig élénken emlékeztem arra a feltünő szép, szőke emberre és sokszor egész délutánt töltöttem az ablaknál, az előérzet, hogy viszont fogom látni, nyugtalanná, idegessé tett. Egyik nap férjem szokatlan időben jött haza a hivatalból: — Édesem, — szólt — szólt, egy régi jó barátommal találkoztam az orvosok küldték ide levegő változtatásra. Roppant aranyos kölyök! tudod, együtt végeztük iskoláinkat, úgy ragaszkodtunk egymáshoz. Ebédre hívtam meg. Nem lesz terhedre? — Azt feleltem, hogy szívesen látom, pedig jobb szerettem volna ha nem jön el. És eljött. Karöltve jöttek a férjemmel a mikor beléptek az ajtón, éreztem, hogy elállni készül a szívem verése, hogy arcomba szökik a vér, reszkettem mindem izemben: az utitársam volt. Verejték gyöngyözött homlokomon, szívem lázasan vert, lábaim ingadoztak. Végre leküzdve zavaromat, kezet nyujtottam neki. Forró volt a keze és reszketett nagyon. Én aztán pár szóval megmagyaráztam férjemnek, hogy mi már úgy félig-meddig ismerjük egymást — együtt utaz-

na (21.52 százalék), kereskedelem és szállítás 409012805 korona (11.47 százalék); a külföldről folyó járadékok és kamatok 61,622.812 korona (1.74 százalék). A nemzeti összes jövedelem 3,565.157.030 korona. A külföldre folyó kamatok és járadékok összege 354,529.533 korona. Magyarország összes tiszta nemzeti jövedelme tehát: 3 210,627,497 korona. A személyes szolgálatokból származó jövedelem 605,209.890 korona.

Deák Ferencz enléke.

(Vármegyei diszközgyűlés)

Maár Gyula Somogyvármegye alispánja a következő meghívót bocsájtotta ki.

Vármegyénk törvényhatósági bizottságának folyó évi augusztus havi évnegyedes közgyűlése 378/17733 számú határozatával, Deák Ferencz halhatatlan emléke és nagy érdemei iránt érzett kegyelettel áthatva, kimondotta, hogy *folyó évi október hó 17-én diszközgyűlést tart, melyet délelőtt 10 órakor* Főispán ur fog megnyitni s melyre a közgyűlés tagjai *lehelőleg magyar díszruhában illetve fekete öltönyben* jelennek meg; közgyűlési teremből Főispán ur vezetése alatt, a bizottság tagjai a római katolikus templomba isteni tiszteletre mennek; mise után a közönség visszavonul a vármegyeház nagytermébe a diszközgyűlés folytatására; az ünnepi beszéd tartására Makfalvay Géza a törvényhatósági tag ur kérésére fel.

Az ünnepi beszéd előtt, a főgimnáziumi énekkar által a „Hymnus“, utána pedig a „Szózat“ fog énekelteni.

Az ünnepélyt a „Korona“ szállóban társaságban zárja be.

A törvényhatósági bizottság tagjai azzal hivatnak meg, hogy akik a közebéden résztvenni szándékoznak, ezt 8 nappal előbb dr. Tevely Béla ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag urnak Kaposvárra — közvetlenül bejelenteni sziveskedjenek.

Hirek a városházáról.

Szigetvár képviselőtestülete e hó 7-én délelőtt tartotta rendkívüli közgyűlését. A közgyűlés lefolyásáról röviden a következőket írhatjuk.

Az államosítandó elemi népiskola részére kellett volna ez alkalommal telket venni, azonban a névszerinti szavazásnál a „Legény-egyleti és Fuchs-féle telkek“ közt a szavazás annyira megoszlott, hogy a községi törvényben megkívánt általános szavazat többség egyik telkek mellett sem volt meg, s így a vétel ismét nem jött létre. (Voltak azonban még egy páran, kik a régi iskola telket óhajtanák megvenni. Szerintünk ez medő munka, mi ugyesem vezet eredményre).

Mint értesülünk ugyancsak a telkek ügyében legközelebb ismét gyűlés lesz, amikor hisszük hogy a képviselők ezen sürgős dolgot érdemlegesen fogják végre valahára elintézni és pedig oly módon, hogy a vételt a legalkalmasabb telkre kötik meg, ami igen kívánatos is volna, nehogy az iskola államosítása halasztást szenvedjen.

A villanyvilágítás ügyében a kiküldött bizottság azt javasolta, hogy a Csányi féle találmány kipróbálásáig ez ügy függőben tartasék. A javaslatot a képviselőtestület helyeslőleg tudomásul vette.

Tárgyaltatt meg az izraelita hitközség kérelme, hogy az ujonnan épült imaházához vezető Ferencz-utca kiaszfaloztassék.

Ezen ügyben hosszas eszmecsere és több felszólalás után, a képv. testület szavazat többséggel azt határozta, hogy ezen utcát 2 c/m vastag aszfalt burkolattal kiépíteti az esetben, ha az izr. hitközség a fele költséget magára vállalja. Megjegyezzük hogy az egész munka összesen 2763 koronába kerül.

Az utca kiépítésénél figyelembe lett véve az is, hogy a régi burkolat már annyira tönkre ment, hogy annak újra építése úgy sem lett volna tovább halasztható. S mi-

után az aszfalt czél-zerűbb és tartós ennél fogva e mellett döntött a képviselő testület. Továbbá figyelembe lett véve az is, hogy az izr. hitközség ezen díszes új templom építés által a községet emelte s így méltányos volt, hogy a politikai község a templomhoz vezető ut kiépítéséhez hozzájáruljon.

Miután a Rózsaréten többen építkezni akarnak, a képv. testület egyhangulag kimondotta, hogy ott egy új utcát létesít és az erre vonatkozó tervet mérnökkel elkészítteti.

A közgyűlés végül illetőségi és települési ügyeket intézett el.

H I R E K.

— **Az új plebános megérkezése.** Hírül adtuk annak idején lapunkban, hogy a régóta árván maradt szigetvári plebánia végre valahára betöltetett. Gróf Andrássy Sándor a kegyur Herger Józsefet nevezte ki Szigetvárra plebánosnak. Az új plebános már meg is érkezett és elfoglalta állását. Őszintén üdvözljük körünkben az új plebánost, ugys mint a kath. hívők lelkipásztorát, valamint a közügyeknek és a társadalomnak számottevő tagját. Isten hozta városunkba!

— **Anyakönyvi kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter 94538/1903 számú rendeletével Nagy László, szt.-lászlói segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki és a születési és halálozási anyakönyvek vezetésén kívül még a házassági anyakönyv vezetésével és a házasság kötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Elfogott betörő.** Petricz István több rendbeli betöréses lopás és súlyos testi sértésért körözött tolvajt a csendőrök elfogták. Nevezett csavargóval a nyomozás Szt. László községben is megejtetett, mely alkalommal Romics Mihály, Róth Jakab és Stecher Ádám megismerték a jó madarat, ki őket is összeszurkálta volt. A brutális tolvajt a szigetvári kir. járásbírószághoz kikísérték a csendőrök.

tunk hazáig

Mikor vége volt az ebédnek és én magamra maradtam akkor éreztem csak, hogy menyire ki vagyok verve az én világomból, Megdöbentem. . . vádoltam magamat, hogy nem tudok másra gondolni, csak annak a gyönyörű szöke embernek nagy fényes szeméire, melyek szerelemre hívnak, szerelemről beszélnek és fényüket a reájuk felfutó könnyesepektől nyerik.

Ettől kezdve mindennapos lett a hazánál Balogh Ede. Jött akkor is, ha férjem nem volt itthon. Sokszor órákig szóltanul ültünk egymás mellett. Néha meg sokat beszélünk és még is semmit. Mert gyáva volt a szíve Balogh Edének, olyan törekeny, olyan gyenge. . . Egyik nap, egy szomorú esős délután ott ültem az ablak mellett s ki ki néztem az utcára. Néztem az eső cseppeket a mint szakadatlan hullottak abból a misztikus, végtelen magasságból.

De mintha valami dallamosság lett volna abban az egyhangú tocsogásban, lotyogásban, mintha valami finom rithmust éreznék ki belőle, lám mintha elmosodott zene hangokat hallanék. — Képzeldés, persze hogy képzeldés, de én azért még is hallok egy ágyan csengő-bongó hangot s megint csak

öt látom: Balogh Edét. . . Hangosat dobant a szívem, valaki kopogott az ajtón — ő volt. Arcza a szokottnál is halványabb, szeméi lázas fényben égtek. Némán fogtunk kezét. Valami szomorú név nélküli érzés úgy össze-szorította a szívemet, nem engedett szóhoz jutni. Végre ő törte meg a csendet: — Bucsúzni jöttem nagyságos asszonyom: — Hát elmegy kérdeztem én, kissé reszeltő hangon. Balogh Ede egészen közel jött hozzám, lángoló szemekkel, esdeklő, csak nem siró hangon tordelé: — Elmegyek hogy többet sohse jöjjenek vissza. . . pedig csak egy szavába kerülne. . . Irma. . . és én itt maradnék soká örökre. . . Habozó, a válasz elől kitérő mozdulatot tettem. Egyszerre csak megragadta a kezemet: — Mondja, kiáltott — itt maradhatok e? — örültt vagyok, tudom, de szeretem.

Tudtam, hogy fájdalmat okozok hallgatásommal, de nem bírtam szólni. Feje lebukott a divány oldalára, teste remegni kezdett, hasonló, megrendítő férfi zokogást soha sem hallottam, az erős, hatalmas férfi szeméből könnyek peregtek alá. Égette kezemet a reá hullott nehéz könnyesepp. . . . — Mondja Irma, itt maradhatok e? — Éreztem, hogy tudnék rá felelni s úgy szerettem

volna megfogni erős, remegő kezét és azt mondani, hogy ne menjen el, maradjon itt örökre. . . De nem tettem, nem mondtam, hogy szeretem, hogy maradjon, csak a fejemet ráztam némán szomorúan. . . Balogh Ede ott térdelt a lábaimnál, arcza még mindig nedves volt a könnyektől. Az erős test még egyszer megvonaglott, egy utolsó, fényes könny is futott ki a szeméből, aztán felkelt, letörölte arczát s szenvedően elérzékenyült az az érczes hang mikor bucsúzni kezdett? — Hát elmegyek Irma, ha úgy akarja. . .

Eh! — bolondság volt tőlem, hogy is szerethetett volna engem. . . . Lássá! én nagyon boldogtalan vagyok, engem még nem szeretett senki igazán. . . . Ecsuklott a hangja, újra megfogta a kezemet: — Isten vele Irma! legyen boldog s csak arra kérem ne gondoljon reám rossz szívvél. . . nem fogok az utjába állni többet. . . én majd csak. . . szeretem.

Aztán kalapját, botját véve kitántorgott az ajtón.

Megsírattam mikor elment, de nem hívtam vissza, pedig éreztem tudtam, hogy egészen hatalmában vagyok s ki tudnám mondani az igent.

— **Létesítendő polgári kör.** A „Teklafalui polgári kör“ alapszabályai jóváhagyás véget a m. kir. belügyminiszterhez felterjesztettek.

— **Kóbor veszett eb.** Nagy riadalmat okozott a héten, midőn Helmich Ferencz helybeli lakos jelentette a városházán, hogy egy fehér szőrű bundás kutya 4 kutyát megmárt. Ezen jelentésre természetesen elrendelték a 40 napos zárt és az utcán szabadon járó ebek kiirtását. A gyepmester (nagy aparatussal) hozzá is fogott az ebek össze fogdozásához, mindenféle kisérvé az utcazta gyerekek csoportjától.

— **Halál a pinczében.** Rádó György szigetvári lakost f. hó 5-én a turbéki hegyen lévő présházának pinczéjében *Bencsurik* István hegyőr halva találta. A jelentés után, a hatóság részéről a helyszínen megjelentek dr. *Perczel* Győző t. b. szolgabíró és dr. *Hoffmann* Jakab orvos. Az orvos rendőri vizsgálat szerint a szerencsétlen embert saját vigyázatlansága folytán az erjedő ujborból fejlődött szénsav ölte meg.

— **Kanári madarakkól** a németek Amerikába 130,000, Angliába 3000 s Oroszországba 2000 darabot küldenek évente, de othon s másutt is sok ezer kél el.

— **Betörési kísérlet egy postahivatalba.** Mint lapunknak jelentik Törökkoppányban a m. hó végén három vándorlegény csavargott a községben s napközben szemügyre vették Fusz molnár házát és a postahivatalt. Éjjel 1-2 óra között a molnárhoz akartak betörni de az, az okozott fájra felébredt és elriasztotta a betörőket. Innét a postához mentek, de kísérletük itt is eredménytelen lön, mert Györhő Géza postamesternek két lövéssel sikerült megugratni a gazembereket.

— **Eljegyzés.** *Remete* Imre szigetvári csendőr őrsvezető folyó hó 3-án eljegyezte *Sípőcz* Annuska kisasszonyt Budapesten.

— **Tolvaj fuvaros.** Folyó hó 4-én a bécsi vásárban *Stern* Simon kadarkuti lakos rőfös kereskedőtől *Kiss* János szintén kadarkuti lakos volt fuvarosa több portékát ellopott. Béczről a gy. melléki vásárba mentek, hol a károsult jelentést tett a csendőröknek, kik a lopott tárgyakat egy zsákban a széna közé elrejtve *Kiss* János kocsiján megtalálták. A tolvajt feljelentették a bíróságnál.

— **Megszűnt sertésvész.** Patosfa községben a sertés vész megszűnt.

— **Megkerült arany gyűrű.** *Keserű* János botykai illetőségű mészáros legény Szigetvárott a Sorompóban *Weisz* Vilmos koresmáros cselédjétől 4 koronát kért kölcsön. A leánynak pénze nem lévén a kérést nem teljesíthette. A legény azonban nem hitt a leánynak, hanem arra kérte, hogy engedjen hát a zsebébe nyulni; akkor elhiszi, hogy nincs pénze. Meg is engedte *Németh* Julcsa, hogy *Keserű* a zsebében kotorászson, de azt nem gondolta, hogy a benne lévő arany gyűrűt onnét kihalásza. A gyűrű eltűnését a leány csak másnap vett észre, és lihegve állított be a csendőrséghez az esetet bejelenteni. A csendőrök azonnal Botykába mentek; *Keserűt* kérdőre vonták, a ki azt mondta, hogy midőn szívélyes butsut vett *Juliskájától*, a gyűrűt elfeledte neki vissza adni. A csendőrök, a gyűrűt, a már kétségbe esett leánynak meghozták.

— **Emberre vadászott.** Már régóta haragosa volt *Lamping* Ferencz bécsi polgár *Peteráncz* József ottani téglásnak. Vasárnap éjjel 11 órakor a két haragos összetalálkozott. *Lamping* a téglásnak utját állta és a nála lévő vadász fegyverével leakarta lönni. Szerencsére azonban ott termett a czirkáló csendőr járőr és *Eöry* Bálint őrsvezető élete kockázatásával *Lamingot* gyilkos szándékában megakadályozta. A bátor őrsvezető a töltött fegyvert és 16 drb. patrout a haragtól elvakított bosszuálló embertől elkobozta. Az esetről jelentést tettek a kaposvári kir. ügyészséghez.

— **Theát** évenként átlag 40 millió kilogrammot fogyasztanak el az amerikai Egyesült-Államokban s ez a mennyiség csaknem kivétel nélkül Kínából kerül.

— **Csalás „Krupicska“ féle százásokkal** Tudvalevő dolog, hogy *Krupicska* csehországi keztyű gyárosnak százashoz hasonló reklam czédulái vannak. Ezzel a primitív papírral már lelketlen csalók több ízben becsapták az együgyű és könnyen hívő embereket. Mint lapunknak jelentik az ó-dombóvári vásárban *Folyó* János Mázstony pusztai lakos egy ismeretlen embernek egy tehent borjuval *Krupicska* féle százásokért adott el. Az így kifízetett és becsapott szegény ember panaszt tett a csendőrségnek s most a csalót a legszefesebb körben nyomozzák.

— **A dohány magja** tudvalevőleg igen apró. Kiszámították, hogy egy gyűszűben lévő dohánymaggal mintegy két hold földet lehetne bevetni.

— **Az ujbór hatása.** Sok lehet az erő a sörházi ujbórban, mert virtust kapnak tőle a legények és az ottani mulatságnak rendezés vége. Vasárnap éjjel is a sörházi italtól elkábítva *Reines* József, *Majdák* János és *Petres* József magakarták verni az utcán *Egercsary* Jánost és Péter nevű fiát, de a rendőrség a verekedés véres kimenetelét megakadályozta. Ugyancsak a Sörházban szedett be a jóból *Májér* János asztalos segéd is, ki ittas állapotban óriási lármát csapott az utcán és gazdáját *Höfler* Pétert akarta megverni. A rendőrök a garázda legényt bekisérték a városházára, hol mámorát kialudta. De valamennyi csendőrhörítőt feljelentették a főszolgabírósnál.

— **Nagy Ákos pöre a táblán.** *Nagy* Ákos kadarkuti birtokos közismert bűnügyének tárgyalását kedden kezdték meg a budapesti kir. táblán. *Nagy* Ákost *Polonyi* Géza, kocsisát pedig *Szalay* Károly védte. Az ítéletet a jövő hét elején hirdetik ki.

— **Minden felebarátunk figyelmébe!** A „*Tuberkulózis*“ legutóbbi számában a következő megszívlelésre méltó figyelmeztetést olvasuk: A köpet terjeszti legfőképpen a tüdő vészt, azt tehát földre, padlóra elszórni nem szabad, használati tárgyakra elkenni, vele a kezeket bármi kis fokban is beszennyezni vétkes könnyelműség, merénylet a családtagjainak és embertársaink egészsége ellen. A köpetet gondosan össze kell gyűjteni kevés vizet tartalmazó kis edénykébe, mely napon-ta az árnyékszékbe kiöntendő s vízzel kiforrázandó. Semmit meg nem nyalazzunk soha. Ha szájunkhoz, vagy valamely szájunkban volt tárgyhoz kellett nyulnunk, utána mindjárt kezét mosni el ne mulasszuk.

— **Jönnek a színészek.** *Fehér* Károly jól szervezett társulatával e hó végén városunkba érkezik. Műsoron lesz. *Bob herezeg*, *Drótostót*, *Louie*, *Szobaleány*, *Uziganý élet*, *Csokonai Vitéz Mihály*, *Doctor úr*, *Az utolsó Obrenovics*, *Éjjeli menhely*, *A falu rózsája*, ujdonságok.

A társulat tagjai:

Műszaki személyzet: *Fehér* Károly igazgató, *Lorándy* Tivadar általános rendező, *Kiss* Albert díszmester, *Takáts* Ágoston karnagy, *Zilahy* János ügyelő, *Baresay* Josefa sugó, *Kovács* Ernő könyvtárnok, *Dobos* Nándor bérletesináló, *Földváry* Gyula pénztárnok.

Férfiak: *Fehér* Károly, hős és jellem színész, *Lorándy* Tivadar operette tenor, *Vig* Ernő operette és népszínmű bariton énekes, *Ernyei* Emil énekes bonvivant, *Zilahy* János lírai szerelmes, *Ligeti* Lajos operette buffó komikus, *Földváry* Gyula drámai apa és jellem, *Bátory* Béla operette buffó komikus, *Dobos* Nándor kedélyes apa, *Török* Sándor, *Gabányi* Jenő, *Bánfalvy* Zsiga, *Fodor* József, *Markus* Oszkár kar- és segéd színészek.

Nők: *F. Medgyaszay* Ilona drámai hősnő, *Kövy* Juliska operette és népszínmű primadonna, *Abonyi* Terez op, coloratur énekesnő, *Székely* Janka segéd énekesnő, *D. Pethő* Stefi drámai szende társalgási, *Olajos* Róza operette komika, *Földváryné* drámai anya, *Székely* Amália, *Daczó* Vilma, *B. Bánfalvi* Etel. *E. Egyed* Margit, *Tóth* Ilonka kar és segéd színésznők.

Az igazgató a bérlet eszközzésre ismét *Dobos* Nándort küldi ki. Hisszük, hogy közönségünk a már ismert társulatot kellő partolásban részesíti.

— **Jegyző választás Göröggalban.** *Szabadi* Károly volt görögali körjegyző lemondása folytán üresedésbe jött jegyzői állás választás utján tegnap délelőtt betöltetett. A választást *Hegyessy* János főszolgabíró vezette, ki a nagyszámu pályázók közül ötöt kändidált. A szavazás megejtése után kitünt, hogy *Lábody* Lajos volt vaiszlói segédjegyző lett 59 szótöbbséggel megválasztva. Mint a legilletékesebb forrásból értesülünk a választást már meg is felebezték, s annak megsemmisítését kérik.

— **A melléki cigány Pesten.** *Kolompár* Pali Gyöngyös-Mellékről fel akart utazni a fővárosba világot látni. Elment előbb a paphoz egy kis utbaigazításért.

— Hát tudod, fiam, — oktatta a lelki atya, — Pesten minden harmadik ember gazember, ezt mindig szem előtt kell tartani, ha az ember a fővárosba megy.

Kolompár jól emlékébe véste a jó tanácsot s felzónázott a világvárosba. Alig kezdi taposni az aszfaltot, egy régi pajtására bukkan, a ki rögtön bemutatja neki vele lévő két banda-társát, de midőn a másodikra kerül a bemutatás sora, *Palkó* közbevág:

— Azt né mutást be ne nekem, hiszen ez gazember!

— Ah! — rökönödnek a cigányok, honnán ismered?

— Nem ismerem, — magyarázza ki magát *Palkó* — hanem a tiszteletes urtól tudom, hogy itt Pesten minden harmadik ember gazember!

— **A földolog.** *Művész*: Uram, a ládámát kirabolták. Minden ékszerem eltűnt.

Szállodatulajdonos: Azonnal értesitem a rendőrséget.

Művész: Az ráér, előbb a hírlapokat értesitse.

KÖZGAZDASÁG.

☐ Jótanácsok a répa termelőknek.

Gazdasági növényeink közül alig van egy is, a melynek oly nagy jelentőséget tulajdoníthatnánk, mint éppen a takarmányrépának. Mióta állattenyésztésünk a földművelésügyi kormányzat elismerésére méltó áldozatkészsége folytán a kisgazdák körében is fokozottabb fejlődést nyert, úgyszólván nincsen gazda, a ki takarmányrépa termelésével ne foglalkozna; mert tudatában van annak, hogy a takarmányrépa az állattenyésztésnél mellőzhetlen s hogy az gondos műveléssel jelentékeny jövedelmet is szolgáltat. Megfelelő műveléssel, trágyázással és fajtakiválasztással egyetlen kulturnövényünk termését se fokozhatjuk annyira mint éppen a takarmányrépát. Gabonaféléknél a kellőnél több trágya nem ritkán csökkenti a termést: ellenben a takarmányrépánál az elő nem fordulhat. Harminez korona áru műtrágya e termést 100 métermázsával is emeli, s ha a répa értékét csak 80 fillérre tesszük, akkor a holdankénti jövedelem 80—90 koronával is fokozható.

Természetes azonban, hogy egyedül műtrágyával ilyen eredményt még nem érhetünk el, hanem az is szükséges, hogy a talaj megmunkálása tekintetében is a lehető legnagyobb körültekintéssel járjunk el. A szántás legyen mély, a porhanyítónak, boronáknak, de különösen vetés után a hengernek juttassunk megfelelő szerepet. Vetésünk legyen sűrű, mert nem az a helyes, ha orjási, de kevés répára törekszünk, hanem közepes nagyságúra, de egytallal sokra. 45 centiméter sor és 30 centiméter növénytavolság a legmegfelelőbb. Vetőmagul olyan fajtát válasszunk, mely bőven termő, s mely a gyakorlati kísérletek alapján bő tápanyaggal bíró egyedeket szolgáltat. Holdanként 12 kg. mag föltétlenül szükséges, ha azt akarjuk, hogy a sorok hézagossak ne legyenek.

Bő termő répák: az eckendorfi, a Golden-Tankard s a Kirscha Ideál; mindezek henger alakúak s a földből két harmad részre kinőnek, tehát könnyen kiszedhetők, s miután nyakuk vékony, levelük kevés, könnyen is tisztítható. A szárazságot is nagyon jól bírják, mert gyér levézetük miatt kevés vizet párologtatnak el.

Apolásuknál különösen az egyezésnek idejében elvégzésére és a kapálások gyakoriságára kell tekintettel lennünk.

GSARNOK.

Szigetvár története.

(Folytatás).

A Neffczern család azonban kiegyezett a várossal úgy, hogy az urbéri szolgáltatásokért 500 és a kilenced és tized fejében szintén 500 frtot fizessen évenként a város s ennek ellenében Neffczern csak ezen egyez-

ség fenntartásával adhatja vagy örökítheti el Szigetvárt.

A Neffczern család kevés ideig bírta Szigetvárt. A birtokszerző Jakab fia, Neffczern Benedek kénytelen volt adósságai miatt, azt áruba bocsátani.

1761 április 8-án Bécsben kötött szerződéssel Szily Ádám vette meg a nagyszigeti jószágot. A Szily család birtoklását is a folytonos perlekedés jellemzi.

Megkezdte Szily Szigetvár sérelmeinek szaporítását azzal, hogy 1765-ben 3 vásár tartására jogot járt ki magának, mi a város már meglevő vásártartási jogából eredő jövedelmek csökkentését eredményezte. Nem tartotta meg azt az egyezséget, mit a város a Neffczern családdal kötött, hanem teljes jobbágyi viszonyt akart. Perei támadtak ebből a várossal, de perlekedett a kisebb birtokos nemesekkel is, akik nem voltak hajlandók kivánsága szerint birtokrészeiket átengedni, rossz viszonyban volt a katonai hatósággal is. Ugy hogy 1769-ben már elunta Szigetet, a melyet pedig kezdetben hitbizományyá akart alakítani családja számára.

1769 május 12-én tolnai Festetich Lajos veszi meg Szigetvárt Szilytól. Ennek a családnak birtoklása kezdetben békés és becsületes, később azonban zsarnoki uralom lesz.

1783-ban a török mecsetet kath. templommá alakítják, 1874-ben művészi kupola festményekkel látják el, 1789-ben a tornyot építik meg még pedig valószínűleg maga a város, ami említésre érdemes.

1700-ban lecsapolják a várat körülvevő tavat és mocsarat úgy, hogy a vár fölött az Almást két ágra osztják egyiket a vár keleti másikat nyugati oldalán vezetik le s a két ágat a vár délnyugati s a város délnyugati sarka alatt egyesítik s a város nyugati oldalán a régi lefolyáson elvezetik, az Almásból még egy gátat vezetnek közvetlenül a vár keleti oldalán s erre építik a máig is meglevő malmot s ekkor vágják a várfalon a malomhoz vivő kaput.

Szigetvár ezidőben, bár földesuri hatóság alá került, Somogynak mégis a legjelentékenyebb helye volt, egész megyének egyetlen postája Szigetben volt föllállítva és

Pécs meg Kanizsa felé közlekedett. Ipara magasra emelkedett, oly tőkével és hitellel rendelkezett, hogy 1791-ben arra határozta el magát, hogy az urasági jogokat megváltja s folyamodik a királyhoz, hogy szab. kir. város lehessen.

Festetich Lajos 150,00 frtért hajlandó volt földesuri jogáról lemondani s ígerte, hogy az udvarnál közbenjár. Erre felküldték a szigetváriak a királyhoz kérelmüket, honnét a megyéhez küldték le azt, véleményezés véget. Somogymegye pártolta Szigetvár kérelmét. II. Lipótnak korán és váratlanul bekövetkezett halála miatt azonban Szigetvár célját nem érthette el s az udvar szakított minden szabadsági intézménnyel, nem volt hát szándékában a városokat sem szabadabbá tenni s erre a Szigetvár által követett egyszerű kérvényi utat nem tartotta már elégségesnek, a beadott kérelmet pénznek minősítvén Somogymegye törvényszékéhez küldte le, hol Szigetvár 1829-ben azt elvesztette. (Folytatás következik).

Szerkesztői üzenetek:

Sextus. A kéziratot holnap küldjük s a többivel együtt mielőbb vissza kérjük. Üdv.

Kaposvár. A cs. pt. köszönjük. Mi is pontosan fogjuk küdeni. Üdvözet.

Dr. N. Z. Minden rendben van. A küldöttékért köszönet. Üdv.

Kiadja a szerkesztőség.

Nagy pokrócz raktár
Mindennemű pokróczokból
dus választék gyári árban
Wellisch Józsefnél Pécsen
Király utca, a Lyceum épületében,
az úgynevezett (2. tornyos templom alatt.)

Friedman Károly

legnagyobb és legocsóbb

BUTOR RAKTÁRA

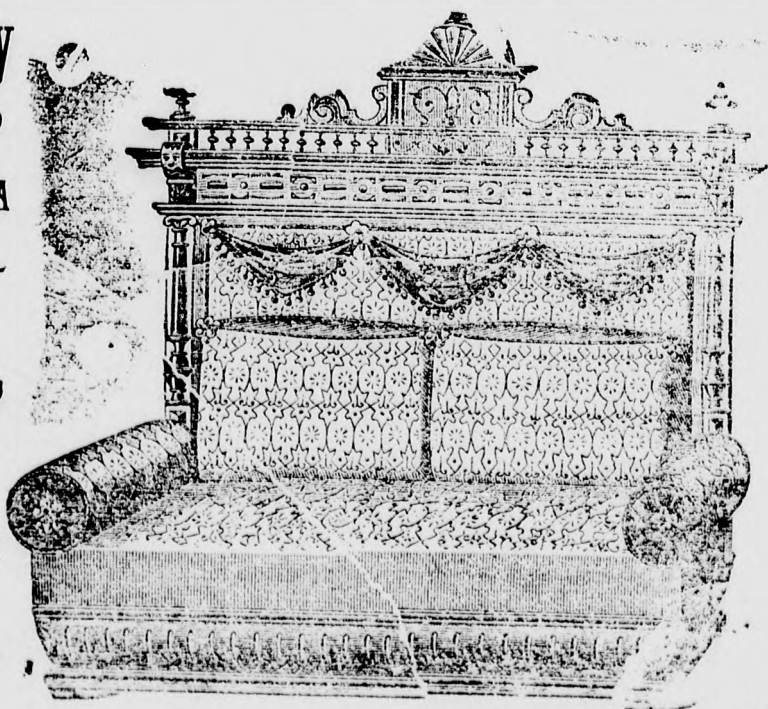
kárpitos és díszítő üzlete

PÉCSETT,

Siklói országot 44.

Ismételadóknek, nagyobb berendezéseknél egyeseknek is

10% engedmény.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint
 Árak a legujabb jelzés szerint 50 klgm
 ként értendőnek,
 Szigetvár, 1903. október 9-én.

Buza	uj	—	K.	6 80	7 —
Rozs	„	—	„	5 30	5 50
Árpa	„	—	„	5 —	5 50
Zab	„	—	„	4 80	5 —
Tengeri	ó	—	„	6 —	6 50
Bükköny	„	—	„	4 50	— —
Bab	uj	—	„	8 —	— —

Mezei egerek
 tömeges és biztos kipusztítására ajánlom az általánosan készített és már eddig is sok előkelő uradalmakban, nagyobb gazdaságokban, ugyszinté több községekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

labdacv alakban, eddig tapasztalatok szerint 1 holdra 1-2 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kiló ára 50 kor., 50 kilós lada 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN
 gyógyszerész
 Pécselt. (Barany-megye).

Megrendeléshez hatóságai engedélyt kérek mellékelni.

Ujdonságok

az őszi idényre!

Óriási választék a legujabb ruhakelmék, flanellok, selymek, bársonyok pargetok és Tennis flanellokban.

Gyönyörű választék

Női Confectió

és

Szörmeárukban.

Uradalmak és gazdaságok
 figyelmébe!

A legjobb minőségű belföldi ló-pokrócok és takarók nagy választékban a legjutányosabb árakon.

DEUTSCH DÁVID FIA

divatáruházában

SZIGETVÁROTT.

(Takarékpénztári épületben).

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereségnél többet fizettünk nagyrebecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyeresémet és pedig:

a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080 sz. sorsjegyre,
 a **100.000** „ főnyeresémet a 74366 „ „
 a **90.000** „ „ a 109780 „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyeresémet.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt.
 — A mos következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékában újból

110.000 sorsjegyre **55.000** pénznyeresémet

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**. 1 nyeresemény **400.000**.

1 a **200.000**. 2 a **100.000**. 1 a **90.000**. 2 a

80.000. 1 a **70.000**. 2 a **60.000**. 1 a **50.000**.

1 a **40.000**. 5 a **30.000**. 3 a **25.000**. 8 a **20.000**.

8 a **15.000**. 36 a **10.000** korona és még sok egyéb;

összesen **55.000** nyeresemény és jutalom **14.459.000**

korona összesen.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt — **75** vagy kor **1.50**; ¹/₄ eredeti sorsjegy frt **1.50** vagy kor. **3**.

¹/₂ „ „ „ **3.—** „ „ **6.—** ¹/₁ „ „ „ **6.—** „ „ **12.**

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** el-
 lenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi október hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a I. fiók: Váci-körut 3/a

II. fiók: Múzeum-körut II/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-
 jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben } utánvételezni kérem
 } postautalvánnyal küldöm
 } mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén). } A nem tetsző törlendő)

Pontos cím:

Hirdetéseket jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.